

ZeeVELD, december 2017

Toegenegen vriendinnen en vrienden,

Het werd in ZeeVELD geleidelijk drukker. Steeds meer groepen vinden de weg hiernaartoe. Dat verlicht de financiële zorgen, anderzijds vraagt het ook om een grotere beschikbaarheid voor praktische beslommeringen. Maar desondanks werd het hier ook steeds stiller. In mij.

Orde

ZeeVELD mogen beheren betekent dat mijn dagen gevuld zijn met ordenen, opruimen, ophelderen en onderhouden, rangschikken, reinigen en repareren, aankopen en afvoeren. Basaal, repetitief werk, waar ik allang op uitgekeken zou zijn, ware het niet dat het zich mag voltrekken binnen het kader van een, noem het gerust, naïef geloof. En verder heb ik niets anders aan mijn hoofd en kom ik maar zelden buiten de hekken. Het enige wat ik hoeft te doen: deze 'taakstraf' te vervullen, binnen dit kader, op deze plek. Het gevolg: de hemelbestormer die hier twaalf jaar geleden begon en de man die u nu schrijft, zijn andere mensen. Want al doende werd en wordt ook ik her-ordend. Een eerder leven werd omgekeerd en met beide benen op de grond gezet. Ja, nog steeds ambieer ik van alles en nog wat, maar eerst en bovenal mag ik me een jawoord weten op Gods liefde. 'Als een kind bij zijn moeder geborgen, als dat kind zo voel ik mijn ziel', zegt psalm 131. Precies. Zo voelt het. En overigens is de zin daarvan niet dat ik dat zo voel, maar dat ik daardoor al wie en wat er op mijn pad komt, in liefde - ik hoop ook: in waarheid - tegemoet mag treden. De ordening waaraan een monnik zich onderwerpt wil hem tot een levend teken van de oorspronkelijke orde der dingen maken. Idealiter zou je aan hem kunnen aflezen: oh, dus het zit zo...!

Onthechten

Met dank aan dit geordende leven, mag ik me aldus ook steeds intenser verbonden weten met de missie van Jan XVII: wie dat wil, te helpen ontdekken dat ook in hen de uitnodiging wacht te leren wonen in, uit en tot Gods liefdesorde.

De tijd maakt het er echter niet makkelijker op zicht te krijgen op de manier waarop onze stichting die missie vorm zou moeten geven. Ik mag me dan misschien ontwikkelen tot een warm pleitbezorger van een geordend onthechten, door de wereld waaien heel andere woorden. We horen vooral over houvast, zekerheid en identiteit. Waarbij het laatste woord vaak een nette manier is om uit te drukken: 'ons gelijk is *het* gelijk', of 'zoals we het hadden, zo moet het ook blijven'. Zelfs religieuze stromingen en scholen lijken hier soms niet aan te ontkomen. Woorden en wegen die ooit werden geboren als middel tot loslaten, lijken na een gebruik van eeuwen wel heel ver doorgeweekt. Hierdoor dreigen ze hun verwijzende functie te verliezen. Door als een waarheid in zichzelf gezien te worden, vormen ze een aantrekkelijk doel voor wie in een onzekere wereld op zoek is naar houvast. Ontwrichtingswerkplaatsen lopen hierdoor het risico te veranderen in bevestigingsoorden.

Ik, wie ben ik?

Zich een weg zoekend tegen deze achtergrond, besloot het bestuur van Jan XVII eind 2014 tot het experiment Transitium. In het naburige koloniehuis Sint Antonius onderzochten we de afgelopen twee jaar de mogelijkheid een thuis te realiseren voor een variëteit aan onthechtingsprocessen, te begeleiden door een keur aan al even gevarieerde

‘onthechtingsspecialisten’. Dit bleek niet haalbaar, maar toch was het een geweldig vruchtbaar project, denk: evangelie van de wonderbare visvangst. Want geen logischer alternatief voor de gesneuvelde alles-voor-iedereen-formule, dan een hernieuwd focus op de beoefening van het wezen van de monastieke traditie: de onthechting aan ‘de eigen wil’.

Hierbij kwamen de Transitium ervaringen ook op andere manier van pas. Steeds weer mocht ik er namelijk constateren hoe nonchalant de mens toch omgaat met het woordje ‘ik’. Zonder enig probleem bleken dezelfde ‘ikken’ zich te kunnen beschouwen als zowel onderwerp als lijdend voorwerp van het eigen onthechtingsproces. Dit hield niet op me te verbazen. ‘Hoe kan er iets goeds voortkomen uit wat intrinsiek onlogisch is?’ vroeg ik me af. ‘Van hoeveel onthechting is sprake als een getroffen ‘ik’ zichzelf tevens tot reddende engel wil zijn?’ Zoals ik het vergelijkenderwijs ook altijd vreemd heb gevonden te bidden voor een zelf gedefinieerde uitkomst. Van hoeveel Godswil kan nog sprake zijn als ik deze bij voorbaat al heb omschreven? Aldus mondde de Transitium-tijd uiteindelijk ook uit in vragen als: hoe levend zijn we, zolang we nog niet zijn gestorven? En: van hoeveel sterven kunnen we spreken als we zeker weten waaraan, en hoe dat in zijn werk moet gaan?

En overigens waren dit geen nieuwe vragen. Ooit waren ze mede de aanleiding niet in een gevestigd klooster in te treden. Indirect brachten ze me ook bij Jan XVII. Dat, wat er als onthechten uitziet, evengoed een vermomd hechten kan zijn, heeft me vanaf het eerste moment dat ik met het begrip in aanraking kwam, gefascineerd en doen broeden op de vraag: valt hieraan te ontkomen? Zoals ik me ook steeds ben blijven afvragen: ‘en wat nu als ieder religieus of spiritueel woord je er een te veel is? Zijn de vruchten van een onthecht leven dan niet weggelegd voor wie daarvan de traditionele taal niet spreekt?

Liber

Een kind doet er negen maanden over, terugkijkend heeft het zeker negen jaar geduurd voordat zich op deze vragen een aarzelend antwoord aandiende. Maar nu is het er dan. Een onthechtingsmethodiek die ik ‘Liber’ heb genoemd. De crux: relationeel te leren verstillen. Liber draait erom het tot een tweede natuur van *al* het eigen weten te maken zich jegens het eigen niet-weten te uiten. De ‘volledigheid’ van de onthechting bestaat eruit dat de beoefenaar omgaat met slechts twee polen: die van de stilte of ‘niet-weten’, en die van de niet-stilte of ‘weten’. Door die twee uitersten met elkaar in ‘communicatie’ te brengen, de ene actief, de andere passief, blijkt zich zo iets als een ‘geactualiseerd weten’ te ontwikkelen; in de diepte beter geworteld in de eeuwigheid en aan de oppervlakte meer in de pas met wat aan de orde is in plaats en tijd. Onthechten wordt zo: verticaal en horizontaal dichter bij onze bestemming leren komen. U kunt er alles over lezen op: www.transitium.org. Voor alle feedback houd ik me van harte aanbevolen.

Schoot onze eindejaarsbrief er vorig jaar bij in, u bent nu weer helemaal bij. Wilt u ook tussentijds op de hoogte blijven? Wordt dan ook vriend bij www.facebook.com/Zeeveld.

Mede namens het bestuur van onze stichting wens ik u onthechting aan duisternis. Dit Kerstfeest en alle dagen van het nieuwe jaar.

Uw

Thomas van Kleef